

بانک ۲۴
DAY BANK
www.Day24.ir

زنگ بورس

قسمت پنجم

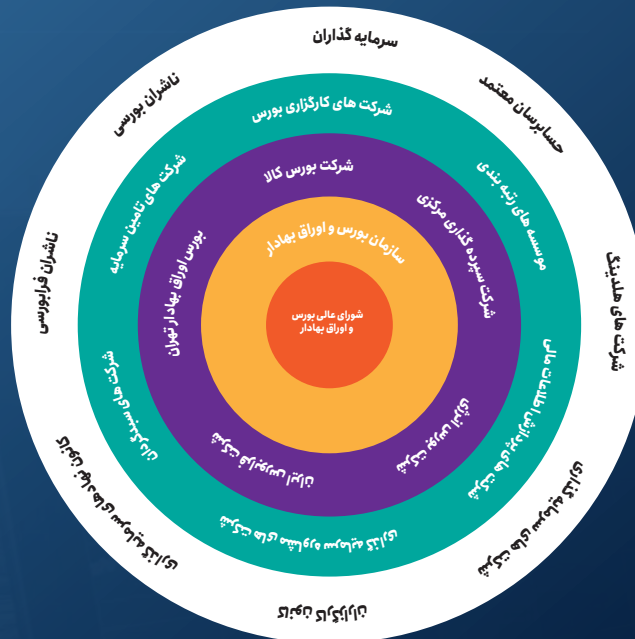
ارکان و نهادهای
بازار سرمایه ایران

شورای عالی بورس و اوراق بهادار

این شورا بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که "تصویب سیاست کلان و خط مشی بازار در قالب سیاست‌های کلی نظام"، "اتخاذ تدابیر لازم برای ساماندهی و توسعه بازار اوراق بهادار" و "اعمال نظارت عالی بر اجرای قانون بازار اوراق بهادار" از مهمترین وظایف آن است.

اعضای شورای عالی بورس و اوراق بهادار

- وزیر اقتصاد به عنوان ریاست شورا
- وزیر صنعت، معدن و تجارت
- رئیس کل بانک مرکزی
- روسای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون
- رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان دبیر شورا و سخنگوی سازمان

- دادستان کل کشور یا معاون وی
- یک نفر نماینده از طرف کانون‌ها (کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار، کانون نهادهای سرمایه گذاری ایران و موسسه کانون شرکت های سرمایه گذاری سهام عدالت)
- سه نفر خبره مالی منحصراً از بخش خصوصی با مشورت تشکل های حرفه ای بازار اوراق بهادار
- یک نفر خبره منحصراً از بخش خصوصی به پیشنهاد وزیر ذی ربط
- سه نفر خبره مالی منحصراً از بخش خصوصی با مشورت تشکل های حرفه ای بازار اوراق بهادار
- یک نفر خبره منحصراً از بخش خصوصی به پیشنهاد وزیر ذی ربط

سازمان بورس و اوراق بهادار

این سازمان مؤسسه عمومی غیردولتی است که دارای شخصیت حقوقی و مالی مستقل بوده و از محل کارمزدهای دریافتی و سهمی از حق پذیرش شرکت ها در بورس ها و سایر درآمدها، اداره می شود. مأموریت سازمان حفظ، تقویت و توسعه بازار سرمایه باثبات، شفاف، منصفانه و کارآز طریق نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات مرتبط، کنترل و مدیریت ریسک فراگیر، انجام پژوهش های توسعه ای و کاربردی، ایجاد زیرساخت های مقرراتی و فناوری اطلاعات، ارتقای جایگاه بین المللی، توسعه فرهنگ سرمایه گذاری و ارتقای سواد مالی است. سازمان بورس و اوراق بهادار در واقع نهاد ناظر بازار سرمایه است.

در گذشته سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران موسسه ای غیر تجاری و

غیرانتفاعی بود که طبق «قانون تأسیس بورس اوراق بهادار» (۱۳۴۵) در بهمن ۱۳۴۶ تأسیس شد. این سازمان پس از تصویب قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (۱ آذر ۱۳۸۴) منحل شد و وظایف و اختیارات ضابطه‌گذاری و نظارتی آن به سازمان بورس و اوراق بهادار و وظایف و اختیارات عملیاتی آن به شرکت بورس اوراق بهادار تهران انتقال یافت. نشانی سایت سازمان بورس و اوراق بهادار www.seo.ir است.

شرکت بورس اوراق بهادار تهران

بورس اوراق بهادار تهران، بازاری متشکل و خودانتظام است که اوراق بهادار در آن توسط کارگزاران طبق قانون مورد دادوستد قرار می‌گیرد. این شرکت در قالب فعلی خود به صورت شرکت سهامی عام در سال ۱۳۸۵ تأسیس شد. مأموریت اصلی آن ایجاد بازاری منصفانه، کارآ و شفاف با ابزارهای متنوع و دسترسی آسان به منظور ایجاد ارزش افزوده برای ذی‌نفعان است. تشکیل، سازمان‌دهی و اداره بورس اوراق بهادار، پذیرش شرکت‌ها، وضع و اجرای ضوابط حرفه‌ای و انضباطی برای اعضای بورس، تعیین وظایف و مسئولیت‌های اعضا و نظارت بر فعالیت آن‌ها، نظارت بر حسن انجام معاملات اوراق بهادار پذیرفته شده، تهیه، جمع‌آوری، پردازش و انتشار اطلاعات و نظارت بر فعالیت ناشران اوراق بهادار پذیرفته شده، از مهم‌ترین وظایف این بورس است. در بورس، معاملات سهام، حق تقدم سهام، اوراق بدهی (انواع اوراق مشارکت، صکوک و...)، اوراق مشتقه (قراردادهای آتی و اختیار معامله) و صندوق‌های سرمایه‌گذاری امکان پذیر است. نشانی سایت بورس www.tse.ir است.

بورس اوراق بهادار تهران

نام شرکت

تاریخ تأسیس
تعداد کارکنان
تعداد شعبات
تعداد مشتریان
تعداد معاملات
تعداد اوراق
تعداد شرکت‌ها
تعداد ناشران
تعداد پذیرفته شده
تعداد پذیرفته نشده
تعداد پذیرفته شده
تعداد پذیرفته نشده

شرکت فرابورس ایران

باهدف ایفای نقش بازار خارج از بورس، شرکت فرابورس ایران در سال ۸۸ به طور رسمی فعالیت خود را آغاز کرد. در واقع فرابورس ایران با ساختار و جایگاه قانونی مشابه بورس اما با شرایط پذیرش و معامله ساده‌تر ایجاد شد. مهم‌ترین وظیفه فرابورس ایران، ساماندهی و هدایت بخشی از بازار سرمایه است که شرایط ورود به بورس اوراق بهادار را ندارند. در حال حاضر ۹ بازار و تابلو معاملاتی شامل بازارهای اول، دوم، سوم، پایه زرد، پایه نارنجی، پایه قرمز، بازار ابزارهای نوین مالی، بازار شرکت‌های کوچک و متوسط و بازار مشتقه در فرابورس ایران به فعالیت مشغول‌اند. در بازار ابزارهای نوین مالی صندوق‌های سرمایه‌گذاری زمین و ساختمان، صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله (ETF)، صندوق‌های جسورانه (VC)، اوراق تامین مالی استاندارد، اوراق تامین مالی واجد شرایط خاص، اسناد خزانه اسلامی و اوراق تسهیلات مسکن (تسه) مورد معامله قرار می‌گیرند که بسیاری از آن‌ها برای نخستین بار توسط فرابورس به مخاطبان و ذی‌نفعان مختلف معرفی شده‌اند.

نشانی سایت www.ifb.ir است. 🌐

شرکت بورس کالای ایران

این شرکت به عنوان یک شرکت جدید و مستقل از سازمان های کارگزاران بورس فلزات و بورس کالای کشاورزی، پس از پذیره نویسی در ۴ گروه سهامداری و برگزاری مجمع عمومی از سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را آغاز کرد.

در بورس کالای ایران داد و ستد انواع محصولات صنعتی و معدنی، فرآورده های نفت و پتروشیمی و کشاورزی در قالب معاملات نقد، نسبه، سلف، سلف استاندارد و معاملات ابزارهای مشتقه از جمله قراردادهای آتی انجام می پذیرد. در بخشی از این بورس که کالاها تحویل می شوند معمولاً مواد خام و مواد اولیه مانند فلزات، پنبه، گندم، برنج و ... مورد معامله قرار می گیرد. هر بازار کالایی زیرمجموعه بورس کالا را بانام همان کالایی که مورد معامله قرار می گیرد نام گذاری می کنند.

معاملات بورس آتی زعفران محدود ابزارهایی است که در بورس کالایی کشورمان وجود دارد که در آن تعداد زیادی از فعالان حقیقی نیز حضور دارند.

نشانی سایت www.ime.co.ir است. 🌐

شرکت بورس انرژی ایران

در پی درخواست های جداگانه ای که برای راه اندازی بورس نفت و برق در شورای عالی بورس و اوراق بهادار ایران مطرح شد سرانجام در سال ۱۳۹۰، تجمیع این درخواست ها به راه اندازی بورس انرژی منجر شد.

بر این اساس، بورس انرژی به عنوان چهارمین بورس کشور جهت عرضه محصولات نفت و مشتقات نفتی، برق، گاز طبیعی، زغال سنگ، حق آلودگی و سایر حامل های انرژی شکل گرفت. نخستین معاملات این بورس روی کالاهای برق، قطران و زغال سنگ در اسفند ۱۳۹۱ رقم خورد.

نشانی سایت بورس انرژی www.irenex.ir است. 🌐

اکثر فعالین این بورس اشخاص حقوقی هستند.

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (CSDI)

این شرکت جهت انجام امور مربوط به پیش از معاملات و پس از معاملات بازارهای سهام، کالا و بازارهای خارج از بورس در سال ۱۳۸۴ تشکیل شد. پس از معاملات بازارهای مالی، وظیفه این شرکت شامل سپرده‌گذاری و ثبت، نگهداری و انتقال اوراق بهادار و پایاپای و تسویه معاملات انجام شده است. شرکت سپرده‌گذاری دارای یک سیستم الکترونیکی است که بر اساس آن مالکیت اوراق بهادار، بدون نیاز به مبادله فیزیکی گواهی سهام یا هر سند کاغذی دیگر، هم‌زمان با انتقال اوراق از یک حساب به حساب دیگر تغییر می‌کند. از این رو عملکرد آن بسیار شبیه عملکرد بانک است. در واقع سپرده‌گذاری به عنوان یک نهاد امین، وظیفه نگهداری و نقل و انتقال اوراق بهادار سرمایه‌گذاران را بر عهده دارد. سامانه‌های الکترونیکی شرکت عبارتند از:

- درگاه الکترونیکی سهامداران (دارا)
 - درگاه الکترونیکی کارگزاران (کارا)
 - درگاه الکترونیکی ناشران (دانا)
 - سامانه وضعیت دارایی سهامداران IPS
 - سامانه نت کلیر
 - سامانه اطلاعاتی مشتریان آنلاین (CSDI Data)
 - سامانه توزیع آنلاین گواهی‌نامه
 - سامانه پس از معاملات IRPT
 - سامانه جامع ثبت اطلاعات مشتریان (سجام)
- سامانه سجام تلاش می‌کند تا خدمات سریع‌تر و بهتری را به سرمایه‌گذاران ارائه دهد. تمامی سرمایه‌گذارانی که در سامانه سجام ثبت نام کردند باید اطلاعاتی که از آنها خواسته شده را تکمیل کنند.
- نشانی سایت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه www.csdiran.com است.

شرکت مدیریت فناوری بورس تهران

این شرکت به عنوان یکی از شرکت‌های زیرساخت برای ارائه خدمات به چرخه کامل «معاملات الکترونیکی» ابزارهای مالی به ارکان بازار سرمایه، تحت نظارت مستقیم سازمان بورس و اوراق بهادار، به نشانی www.tsetmc.ir فعالیت می‌کند. مدیریت سیستم معاملات، محاسبه شاخص‌های مختلف بازار و انتشار لحظه‌ای اطلاعات مربوط به معاملات از جمله وظایف مهم این شرکت است. معاملات سهامداران بازار، توسط این شرکت نمایش داده می‌شود و سرمایه‌گذاران می‌توانند به سادگی فرآیند معاملات را از ابتدا تا انتهای زمان معاملات مشاهده نمایند. سایر درگاه‌های دریافت سفارشات مشتریان در نهایت متصل به سیستم معاملات هستند.

شرکت مدیریت فناوری
بورس تهران

شرکت رایان بورس

شرکت رایان بورس در سال ۱۳۹۰ توسط سازمان بورس و اوراق بهادار و با هدف ارائه راهکارهای نوین در صنعت فناوری اطلاعات به صورت سهامی خاص تأسیس گردید. سامانه یکپارچه گردآوری، نظارت و انتشار الکترونیکی اطلاعات به نشانی www.codal.ir به منظور مکانیزه کردن جمع‌آوری، بررسی و انتشار اطلاعات مالی شرکت‌های ثبت‌شده نزد سازمان و سایر اشخاصی که طبق قانون بازار اوراق بهادار ملزم به گزارش اطلاعات خود هستند، توسط این شرکت طراحی شده است.

شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس

این شرکت وابسته به سازمان بورس و اوراق بهادار است و در مردادماه ۱۳۸۳ تاسیس شد. شعار این شرکت "با ما بورس را بشناسید" بوده و نشانی آن نیز www.sidsco.ir است.

برخی از فعالیت های این شرکت برگزاری دوره های آموزشی عمومی و تخصصی در حوزه بازار سرمایه، برگزاری آزمون گواهینامه های حرفه ای سازمان بورس و اوراق بهادار، برگزاری نمایشگاه ها، همایش ها و سمینارهای تخصصی، انتشار کتب، مجلات، نشریات الکترونیک، لوح های فشرده و سایر انواع بسته های آموزشی مکتوب، الکترونیک، دیداری و شنیداری است. این شرکت هم چنین پایگاه اطلاع رسانی بازار سرمایه به نشانی www.sena.ir جهت گسترش فرهنگ سرمایه گذاری و تولید انواع خبر و محتوای راه اندازی نموده است. تالار مجازی بورس ایران به نشانی www.irvex.ir یکی دیگر از محصولات شرکت است که در آن سرمایه گذاران تازه وارد می توانند بدون پرداخت هیچ مبلغی اقدام به خرید و فروش سهام به صورت مجازی کنند. وب سایت انتشارات بورس به نشانی www.boursepub.ir به عنوان مرجع کتب مالی بخش دیگری از خدمات این شرکت است. این شرکت هم چنین اقدام به راه اندازی مرکز ارتباط بورس نموده که سرمایه گذاران می توانند با گرفتن شماره ۶۳۷۵ سوالات و ابهامات خود را در حوزه بازار سرمایه برطرف نمایند.

شرکت اطلاع رسانی
و خدمات بورس
سهامی
خاص
وابسته به سازمان بورس و اوراق بهادار

